

Nr 112.

Ankom till riksdagens kansli den 11 maj 1934 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av väckt motion angående fyra beställningshavares vid försvarsväsendet löneförmåner.

(1:a avd.)

Uti en inom andra kammaren av herrar *E. Laurén* och *C. Jonsson* i Eskilstuna väckt motion (nr 81) har hemställts, att riksdagen måtte medgiva att beträffande fabriksförvaltaren av 1:a klassen *A. H. Glafström*, tygförvaltaren av 1:a klassen *F. S. Engdahl* samt tygförvaltarna av 2:a klassen *A. E. Ekblad* och *A. C. Alsing* stadgandet i 10 § avlöningsreglementet får tillämpas såsom om det gällt under vars och ens hela tjänstetid i oavbruten följd vid försvarsväsendet, ävensom att omräkning ifråga om nyssnämnda beställningshavares placering i löneklass må komma till stånd, så att de från och med tidpunkten från reglementets ikraftträdande den 1 januari 1928 i sina då innehavda beställningar må erhålla den ändrade placering i löneklass som följer av detta riksdagens medgivande.

I fråga om de skäl, motionärerna anført till stöd för sin framställning, får utskottet hänvisa till motionen.

Över föreliggande motion har utskottet med stöd av § 46 riksdagsordningen infordrat vid detta utlåtande fogat yttrande från försvarsväsendets lönenämnd.

Ehuru enligt utskottets mening åtskilliga skäl tala till förmån för den i motionen gjorda framställningen, anser sig utskottet med hänsyn till svårigheten att överblicka, vilka konsekvenser ett bifall till densamma skulle komma att medföra, dock icke nu berett att tillstyrka vidtagandet av åtgärd i av motionärerna angiven riktning. *Utskottet.*

Utskottet hemställer alltså,

att herrar *Lauréns* och *Jonssons* i Eskilstuna förevarande motion (II: 81) icke må till någon riksdagens åtgärd för-
anleda.

Stockholm den 11 maj 1934.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Hamrin*, *Svensson* i Kompersmåla, *Nilsson* i Malmö, *Borell*, *Oscar Olsson*, *Bagge*, *Asplund*, *Wallés*, *Thelin*, *Nilsson* i Fredriksfält, *Pauli* och *Jonsson* i Lycksele; samt

från andra kammaren: herrar *Anderson* i Råstock, *Holmgren*, *Eriksson* i Stockholm, *Persson* i Falla, *Jonsson* i Eskilstuna, *Andersson* i Prästbol, *Holmdahl*, *Nilsson* i Hörby, *Olofsson* i Digernäs, *Norling*, *Weijne* och *Svedberg*.

Bilaga.

Till Riksdagens statsutskott.

Genom beslut den 20 april 1934 har Kungl. Maj:t anbefallt försvarsväsendets lönenämnd att snarast möjligt till statsutskottet avgiva yttrande över en inom andra kammaren av E. Laurén och C. Jonsson i Eskilstuna väckt motion, nr 81, i vilken hemställts, »att riksdagen måtte medgiva att beträffande fabriksförvaltaren av 1:a klassen A. H. Glafström, tygförvaltaren av 1:a klassen F. S. Engdahl samt tygförvaltarna av 2:a klassen A. E. Ekblad och A. C. Alsing stadgandet i 10 § avlöningsreglementet får tillämpas så som om det gällt under vars och ens hela tjänstetid i oavbruten följd vid försvarsväsendet, ävensom att omräkning ifråga om nyssnämnda beställningshavares placering i löneklass må komma till stånd, så att de från och med tidpunkten från reglementets ikraftträdande den 1 januari 1928 i sina då innehavda beställningar må erhålla den ändrade placering i löneklass som följer av detta riksdagens medgivande».

I anledning av förevarande remiss får lönenämnden anföra följande.

Såsom framgår av den vid motionen fogade bilagan, har frågan om löneklassuppflyttning för vissa av de beställningshavare, som i motionen avses, tidigare varit föremål för statsmakternas bedömande. I anledning av den i bilagan omförmälda framställningen avgav försvarsväsendets lönenämnd den 18 juni 1931 utlåtande i ärendet. Lönenämnden anförde därvid följande:

»Den av arméns fabrikers och tyganstalters tjänstemannaförening gjorda framställningen går ut på en ändring av den i anledning av stadgandet i 10 § 1 mom. i 1927 års officersavlöningsreglemente i 42 § av samma reglemente meddelade övergångsbestämmelsen. I 1930 års militärlönings-sakkunnigas betänkande med förslag till militärt avlöningsreglemente m. m., vilket betänkande för närvarande är på remiss hos lönenämnden, föreslås ändring såväl av förstnämnda stadgande som av övergångsbestämmelsen. Enligt sagda förslag skulle syftet med den föreliggande framställningen komma att tillgodoses från och med tidpunkten för förslaget genomförande. Ehuru de nu gällande bestämmelserna lett till viss ojämnhet i lönehänseende mellan beställningshavare, som vid olika tidpunkter övergått till beställning inom annan löneplan, anser lönenämnden dock detta förhållande näppeligen utgöra tillräckligt skäl att utan avvaktan av prövningen av de med nämnda betänkande framlagda förslagen företaga en ändring av bestämmelserna på en enstaka punkt.

Då vidare innevarande års riksdag¹ — som på grund av motion haft att pröva frågan om vidtagande av åtgärd i syfte att beträffande en av de beställningshavare, vilka drabbats av antydda ojämnhet, förtaga verknin-garna av denna — icke funnit skäl föreligga härtill, finner sig lönenämnden icke heller böra biträda det av arméförvaltningens civila departement framförda förslaget.

Beträffande såväl föreningens som departementets förslag vill lönenämnden för övrigt erinra, att desamma, i vad de avse retroaktivitet åt de ifråga-satta åtgärderna, icke synas stå i överensstämmelse med eljest tillämpade avlöningstekniska principer.»

Genom beslut den 6 november 1931 fann Kungl. Maj:t arméns fabrikers och tyganstalters tjänstemannaförenings förenämnda framställning icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Då i den nu föreliggande motionen några nya omständigheter icke före-bragts, som kunna föranleda lönenämnden till ett frångående av den stånd-punkt, nämnden tidigare intagit i ärendet, har lönenämnden funnit sig icke kunna tillstyrka någon åtgärd i motionens syfte.

I handläggningen av detta ärende hava deltagit, förutom undertecknad, ordförande, ledamöterna Jansson, Giron, Almroos, Curtman, Tottie och Magnusson.

Ledamöterna Giron, Almroos och Curtman hava avgivit bilagda särskilda yttrande.

Stockholm den 25 april 1934.

G. AFZELIUS.

Georg Z. Topelius.

Särskilt yttrande

av ledamöterna Giron, Almroos och Curtman över motion II: 81 vid 1934 års riksdag rörande tillämpning av 10 § officersavlöningsreglementet å fyra beställningshavare vid försvarsväsendet.

Såsom framgår av Kungl. Maj:ts proposition nr 7/1927, sidan 6, hava bestämmelserna i 42 §, tredje stycket, av 1927 års officersavlöningsregle-mente tillkommit för att bereda rättvisa åt den personal, som övergått från en löneplan till en annan före nämnda avlöningsreglementes ikraftträdan-de, jämfört med den personal, för vilken övergången ägt rum efter denna tidpunkt. Obestriddigt har formuleringen av dessa bestämmelser i påtalade fall emellertid lett till icke önskvärda konsekvenser i det att ifrågavarande personer blivit i lönehänseende placerade efter i tjänsten avsevärt yngre, vilket står i uppenbar strid mot gängse avlöningsprinciper.

1930 års militäravlöningssakkunniga hava även beaktat detta förhål-lande och i sitt förslag till avlöningsreglemente § 69 mom. 3 föreslagit så-dana bestämmelser rörande reglementets tillämpning m. m., att syftet med

¹ 1913 års riksdag.

den föreliggande motionen skulle komma att tillgodoses från och med tidpunkten för förslaget genomförande.

I utlåtande över 1930 års militäravlöningsrättskommissionens betänkande med förslag till militärt avlöningsreglemente m. m. har försvarsväsendets lönenämnd intet haft att erinra mot förslaget i denna del, vilket sålunda i princip ansetts riktigt.

När ett erkänt missförhållande sålunda föreligger, synes det endast vara en gärd av rättvisa, att sådant om möjligt tillrättalägges. Att för en dylik åtgärd avvakta den slutliga lönerevisionen för försvarsväsendets personal synes oss vara en alltför osäker utväg, då erfarenheten givit vid handen, att ställningstagandet till ovannämnda reglementsförslag undan för undan uppskjutits.

På grund av vad sålunda framhållits tillstyrka vi bifall till motionen.

Stockholm den 25 april 1934.

M. Giron.

Aug. Almroos.

C. W. Curtman.